اخبار کوتاه

وزارت صمت مسئول صدور کارت بازرگانی است

رئیس اتاق ایران گفت: طبق قانون و روند جاری، اتاق فقط در صدور نهایی کارت مسئول است و تمام ارزیابی، دریافت اسناد و مدارک و ... توسط وزارت خانه انجام می‌شود.

به گزارش پیام آشنا: محمد حسن زاده رئیس اتاق ایران در حاشیه مراسم دیدوبازدید نوروزی با رؤسای تشکل ها کمیسیون ها اتاق های استانی اظهار کرد: رهبری درباره شعار سال با تدبیر علمی و متناسب با نیاز کشور، موضوع سرمایه‌گذاری در تولید را مطرح کردند و به دنبال آن از اولین روز شروع سال، مسئولان اتاق ایران، اعضای کمیسیون‌ها، انجمن‌ها و مراکز پژوهش‌های اتاق ایران، اقدامات کارشناسی درباره این موضوع را آغاز کردند تا بر اساس نقشه راهی که تدوین می‌شود، فعالان اقتصادی مأموریت خود را در قبال مردم انجام دهند.

او ادامه داد: معتقدیم با توجه به ظرفیت‌های کشور اگر برنامه اساسی برای عملیاتی کردن شعار سال تهیه شود و در تمامی حوزه‌ها همکاری با بخش خصوصی اتفاق بیفتد و شاهد اعتماد دولت به بخش خصوصی باشیم، می‌توانیم نسبت به تحقق شعار سال و کسب موفقیت در مسیر بهبود اقتصادی، امیدوار باشیم.

حسن زاده از ارزیابی خود نسبت به وضعیت صدور کارت بازرگانی در سال ۱۴۰۳ صحبت کرد و با انتقاد از بی‌نظمی‌هایی که در این مسیر شاهد بودیم، تأکید کرد: به دلیل الزام برخی موضوعات در روند تجارت، بیشتر مردم نسبت به دریافت کارت بازرگانی علاقه‌مند شدند.

وی تاکید کرد: البته علی‌رغم اینکه تمامی برنامه‌های مربوط به رسیدگی‌ها در صدور کارت بازرگانی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و سامانه جامع تجارت دنبال می‌شود، گلهی این طور به نظر می‌رسد که اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی مسئول آن است؛ اما طبق قانون و روند جاری اتاق فقط در صدور نهایی کارت مسئول است و تمام ارزیابی، دریافت اسناد و مدارک و ... توسط وزارت خانه انجام می‌شود.

حسن‌زاده افزود: برای مقابله با بی‌نظمی‌هایی که وجود دارد، نشست‌هایی را با مسئولان کنترل صدور کارت برگزار کردیم و امیدواریم برنامه اساسی برای ارزیابی‌ها و نظم دهی به روند صدور کارت، اتفاق افتد.

پلمب ۲۰ واحد صنفی متخلف در البرز

مدیر کل تعزیرات حکومتی البرز از پلمب ۲۰ واحد صنفی متخلف در اجرای طرح نظارتی ماه مبارک رمضان و عید نوروز در این استان خبر داد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، سلیمان رزاقی گفت: گشت مشترک تعزیرات حکومتی با همراهی بازرسان اتاق اصناف، شبکه بهداشت و دامپزشکی و واحدهای صنفی فروش گوشت، مرغ، نانوایی ها، قسمت فود و غذاخوری های البرز بازدید کردند.

وی اضافه کرد: بیشترین تخلفات شامل نانوایی ها، رستوران ها و قنادی ها و پروتئینی ها بوده است.

رزاقی بیان کرد: طی این مدت ۱۸ هزار کیلوگرم فرآورده گوشتی فاسد و غیربهداشتی، آب میوه و شیرینی معدوم شده است.

وی افزود: در اجرای طرح تشدید نظارت بر فروشگاه های زنجیره ای، میادین میوه و تره بار، قنادی ها، آجیل و خشکبار، پایله های مسافربری، مراکز قاصدی بین راهی، رستوران ها، آرایشگاه ها و قالیشویی ها با متخلفان در چارچوب قانون با جدیت برخورد شد.

شرایط بخشودگی جرایم مالیات بر ارزش افزوده ۱۴۰۳ اعلام شد

سازمان امور مالیاتی کشور، شرایط و نحوه اعمال بخشودگی جرایم مالیات بر ارزش افزوده قطعی شده سال ۱۴۰۳ را اعلام کرد.

به به گزارش پیام آشنا: طبق اعلام سازمان امور مالیاتی کشور، با استناد به بند(ت) تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۴۰۳، جرایم مؤدیانی که مجموع مالیات تعیین شده در اجرای این بند کمتر از پنج برابر سقف مالیات‌های مستقیم در سال ۱۴۰۳ باشد، مشروط به پرداخت مالیات و عوارض حداکثر ظرف یکسال از تاریخ ابلاغ برگ قطعی بخشیده می‌شود.

بر این اساس، در صورتی که مجموع مالیات‌های تعیین شده برای مؤدیان، کمتر از ۷۲۰ میلیون تومان باشد و مؤدی مالیات و عوارض را حداکثر ظرف یکسال از تاریخ ابلاغ برگ قطعی صادر شده پرداخت نماید، کل جرایم بدون هیچ شرط دیگری بخشیده می‌شود.

همچنین، بخشودگی جرایم مؤدیانی که مجموع مالیات تعیین شده معادل و یا بیش از ۷۲۰ میلیون تومان باشد، در صورت پرداخت مالیات و عوارض تا پایان شهریورماه سال جاری تا صد درصد (۱۰۰٪) به مدیران کل امور مالیاتی تفویض می‌شود.

آخرین وضعیت وام‌های نهضت ملی مسکن مشخص شد

بانک مسکن اعلام کرد: از ابتدای طرح نهضت ملی مسکن تا پایان سال ۱۴۰۳، قرارداد ۲۸۰ هزار و ۷۰ واحد نهضت ملی در بانک مسکن با اعتباری بالغ بر ۱۷۶ هزار و ۹۰۹ میلیارد تومان به امضا رسید.

به گزارش پیام آشنا، بانک مسکن اعلام کرد: از ابتدای طرح نهضت ملی مسکن تا ۲۸ اسفندماه ۱۴۰۳، مجموعاً ۲۷۵ هزار و ۲۳۰ واحد مسکونی در قالب ۸۶ هزار و ۱۹۲ پروژه از سوی اداره کل راه و شهرسازی، بنیاد مسکن، شرکت عمران شهرهای جدید، ستاد اجرایی فرمان امام (ره)، سازمان همیاری شهرداری‌ها، صندوق مسکن، فرار گاه امام حسن (ع)، سازمان صداوسیما، اتاق تعاون ایران، وزارت آموزش‌وپرورش، وزارت جهاد کشاورزی و خودمالکان شهری و روستایی به بانک مسکن معرفی شده است که ۲۸ درصد از این واحدها خود مالک هستند.

بانک مسکن تا تاریخ ذکر شده، نسبت به پرداخت ۱۲۴ هزار و ۹۷۱ میلیارد تومان سهم‌الشرکه برای ساخت ۳۷۳ هزار و ۴۱۶ نهضت ملی اقدام کرده است. این بانک که با پرداخت به موقع سهم‌الشرکه‌ها متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه‌ها، بیش از ۶۵ درصد از تعهدات خود را محقق کرده است در عمل به متوبّات مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) و تحقق شعار سال ۱۴۰۴، برای تولید هر چه بیشتر مسکن کشور سرمایه‌گذاری خواهد کرد.

پیام آشنا ناترازی برق ۲۰ هزار مگاواتی را بررسی می کند

نیروگاه‌های خورشیدی، راه‌حل سبز برای مقابله با بحران برق

اختصاصی پیام آشنا- در پی افزایش تقاضای برق در ایران به ویژه در فصول گرم سال، بحران ناترازی برق در کشور به یکی از مسائل اساسی تبدیل شده است. طبق پیش‌بینی‌های وزیر نیرو، در اوج تابستان سال جاری، تقاضای برق کشور به حدود ۸۵ هزار مگاوات خواهد رسید. در حالی که ظرفیت تولید برق کشور در بهترین حالت تنها ۶۵ هزار مگاوات خواهد بود. این ناترازی به معنای شکاف ۲۰ هزار مگاواتی میان تولید و مصرف برق است که می‌تواند به بحران‌هایی چون خاموشی‌های گسترده منجر شود.

ناترازی برق، چالش‌های موجود و دلایل آن

عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو، در بیانات خود ضمن تشریح مشکلات موجود در صنعت برق، به افزایش شدید مصرف برق در تابستان اشاره کرده است. به گفته وی، در فصل گرما ۲۵ هزار مگاوات از تقاضای برق کشور به سامانه‌های برودتی همچون کولرها و سیستم‌های تهویه مطبوع تعلق دارد که از مجموع مصرف برق چندین کشور همسایه بیشتر است. این حجم از مصرف به خودی خود فشار زیادی بر شبکه برق وارد می‌کند.

یکی دیگر از عوامل تشدید بحران برق، محدودیت‌های سوختی در فصل سرد سال است. در این فصل، صنعت برق کشور به دلیل مشکلات تأمین سوخت دچار اختلال شد و تعمیرات اساسی نیروگاه‌ها با تأخیر مواجه گردید.

اقدامات وزارت نیرو برای مدیریت بحران

وزیر نیرو در ادامه به برخی از اقدامات اساسی وزارت نیرو برای مقابله با ناترازی برق اشاره کرده است. او بر لزوم بهینه‌سازی مصرف برق و مدیریت صحیح آن تأکید کرد و گفت: "بخش بزرگی از ناترازی برق با استفاده از برنامه‌های مصرف بهینه برق قابل مدیریت است." وزارت نیرو برای کاهش مصرف برق در تابستان سال جاری ۳۶ بسته مدیریتی تنظیم کرده و هدف‌گذاری کرده است تا میزان تقاضای برق را حدود ۱۰ هزار مگاوات کاهش دهد.

افزایش ظرفیت تولید برق تجدیدپذیر نیز از دیگر اقدامات مهم در دستور کار وزارت نیرو است. تا به امروز، ۱۱۲۳ ساختگاه جدید برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی شناسایی شده و پیش‌بینی می‌شود که این تعداد تا تابستان به ۲۰۰۰ ساختگاه برسد.

سرمایه‌گذاری در انرژی‌های تجدیدپذیر: راهکار بلندمدت

با توجه به ناترازی برق، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به یکی از اولویت‌های اصلی دولت تبدیل شده است. طبق گزارش ها در هفت ماه گذشته، به طور میانگین ۵۷ مگاوات به ظرفیت تولید برق تجدیدپذیر کشور افزوده شده است. این میزان، جهش چشمگیری در مقایسه با سال‌های گذشته محسوب می‌شود. از آنجا که انرژی‌های تجدیدپذیر به عنوان یک منبع پاک و کم‌هزینه شناخته می‌شوند، دولت در پی جذب سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به این حوزه است.

علی‌آبادی همچنین تأکید کرد که "بخش خصوصی باید در یک فضای شفاف با خود رقابت کند و دولت تنها در چارچوب الگوی مصرف و در یک بازار قاعده‌مند برق را تولید و توزیع خواهد کرد."

شناسایی و واگذاری زمین‌های مناسب برای نیروگاه‌های خورشیدی

توانیر اعلام کرده است که تاکنون ۱۱۲۳ ساختگاه مناسب برای احداث نیروگاه‌های خورشیدی شناسایی شده که مجموع ظرفیت آن‌ها به ۳۸۶۵ مگاوات می‌رسد. این زمین‌ها عمدتاً برای احداث نیروگاه‌های سه مگاواتی در نظر گرفته شده‌اند. پیش‌بینی می‌شود تا تابستان تعداد این ساختگاه‌ها به ۲۰۰۰ مورد برسد. علاوه بر این، ساتبا برق تولیدی نیروگاه‌های خورشیدی را با قیمت ۲۲۰۰ تومان به ازای هر کیلووات‌ساعت خریداری می‌کند و این نرخ احتمالاً در ماه‌های آینده افزایش خواهد یافت.

نقش قوانین جدید در کاهش ناترازی برق

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های مقابله با ناترازی برق، تصویب و اجرایی کردن قوانین جدید است. محمد رشیدی، عضو هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی، در گفتگو با ایسنا به ظرفیت‌های قانونی برای کاهش ناترازی برق در یک سال و نیم آینده اشاره کرد به گفته وی، با اجرای قانون برنامه هفتم توسعه، باید تا پایان این برنامه ۳۰ هزار مگاوات ظرفیت تولید از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر ایجاد شود. وی همچنین بر لزوم تشکیل سازمان بهینه‌سازی انرژی تأکید کرد که می‌تواند نقش مؤثری در کاهش مصرف و افزایش بهره‌وری انرژی ایفا کند.

مشکلات و چالش‌ها در مسیر توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر

با وجود پیشرفت‌های اخیر در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر، این بخش همچنان با چالش‌هایی مواجه است. یکی از مهم‌ترین چالش‌ها تأمین مالی و دسترسی به زمین‌های مناسب برای احداث نیروگاه‌ها است. همچنین فرآیندهای مجوزدهی و بوروکراسی اداری برای احداث نیروگاه‌ها از دیگر موانع موجود به شمار می‌رود.

با توجه به افزایش تقاضای برق و ناترازی موجود، توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر به یکی از راه‌های اصلی برای کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی و تأمین برق پایدار تبدیل شده است. با این حال، برای حل کامل بحران برق و جلوگیری از خاموشی‌های گسترده در تابستان‌های آینده، نیازمند همکاری و هماهنگی میان دستگاه‌های مختلف دولتی و بخش خصوصی هستیم. از طرفی، بهینه‌سازی مصرف برق و اجرای صحیح برنامه‌های مدیریتی می‌تواند تأثیر زیادی در کاهش این بحران داشته باشد.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی البرز مطرح کرد:

سرمایه‌گذاری برای تولید در پیچ‌وخم بحران ارزی و انرژی

جعفر سلیمانی عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی البرز بیان اینکه تولیدکنندگان با چالش‌های جدی از جمله نوسانات ارزی، کمبود انرژی و موانع بیروکراتیک مواجه هستند گفت: در چنین شرایطی تحقق شعار سال مبنی بر «سرمایه‌گذاری برای تولید» نیازمند حمایت‌های عملی از فعالان اقتصادی، شفاف‌سازی سیاست‌های ارزی و توسعه زیرساخت‌های انرژی از سوی دولت نیاز دارد.

به گزارش پیام آشنا، جعفر سلیمانی با بیان اینکه اقتصاد ایران با چالش‌های بزرگی همچون نوسانات ارزی و بحران انرژی مواجه است، گفت: در چنین شرایطی، تحقق شعار سال مبنی بر «سرمایه‌گذاری برای تولید» نیازمند حمایت‌های واقعی، کاهش موانع بروکراتیک و ایجاد بسترهای مناسب برای جذب سرمایه داخلی و خارجی است.

نوسانات ارزی، مانع بزرگ سرمایه‌گذاری در تولید

وی در ادامه با اشاره به تاثیر نوسانات ارزی بر تولید گفت: افزایش بی‌رویه نرخ ارز باعث شده است که هزینه واردات مواد اولیه و تجهیزات تولیدی به شکل چشم‌گیری افزایش یابد. این موضوع به ویژه برای فعالان صنایعی همچون بتن که به دلیل فرسودگی ماشین آلات موجود و عدم اجازه واردات تجهیزات به روز دنیا در این بخش از جمله پمپ‌های انتقال و ماشین‌آلات حمل بتن با چالش مواجه هستند، مشکلات زیادی را ایجاد کرده است.

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی البرز افزود: افزایش افسارگسیخته نرخ ارز، علاوه بر محدود کردن مراودات خارجی برای بازرگانان، موجب کاهش اعتماد به بازار ایران در سطح بین‌المللی شده است. این موضوع تأثیر منفی مستقیمی بر رشد صادرات و تعاملات تجاری ایران با سایر کشورها داشته و سرمایه‌گذاران را نسبت به ورود به بازار کشور دچار تردید کرده است.

بحران انرژی و تأثیر آن بر تولید

این فعال اقتصادی با تاکید بر لزوم اصلاح سیاست‌های ارزی عنوان کرد: برای مقابله با این مشکلات، شفاف‌سازی سیاست‌های ارزی کشور ضروری است. اگر این سیاست‌ها شفاف و قابل پیش‌بینی باشند، تولیدکنندگان می‌توانند هزینه‌ها و ریسک‌های خود را بهتر مدیریت کنند. همچنین، تخصیص ارز ترجیحی به صنایع کلیدی، مانند صنعت بتن، می‌تواند شرایط بهتری برای تولیدکنندگان فراهم آورد.

سلیمانی در بخش دیگری از سخنان خود به مشکلات حوزه انرژی اشاره کرد و گفت: صنعتگران داخلی با چالش‌های جدی دیگری نیز روبه‌رو هستند که مشکل ناترازی انرژی یکی از مهم‌ترین آنهاست. کمبود گاز و برق در فصول خاص باعث کاهش ظرفیت تولید می‌شود و در نهایت رقمان تولید را پایین آورده و هزینه‌ها را افزایش می‌دهد.

وی ادامه داد: علاوه بر این، فرسودگی زیرساخت‌های تأمین انرژی و عدم سرمایه‌گذاری کافی در توسعه شبکه‌های برق و گاز، این بحران را تشدید کرده است. بسیاری از واحدهای تولیدی به دلیل قطعی‌های مکرر برق و گاز مجبور به کاهش شیفت‌های کاری یا حتی تعطیلی موقت خطوط تولید خود می‌شوند.

این امر پیامدهای اقتصادی و اجتماعی گسترده‌ای را به دنبال دارد.

لزوم حمایت از تولیدکنندگان و جذب سرمایه‌گذاری

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی البرز با اشاره به اهمیت حمایت از تولیدکنندگان در شرایط فعلی گفت: نبود سیاست‌های حمایتی مؤثر برای بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای صنعتی، توان رقابت‌پذیری این مجموعه‌ها را کاهش داده است. در چنین شرایطی، جذب سرمایه‌گذاری جدید و ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای توسعه تولید، بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد.

اقدامات اتاق بازرگانی برای رفع موانع تولید

سلیمانی با اشاره به نقش اتاق بازرگانی در بهبود شرایط تولید و صادرات تاکید کرد: برگزاری نشست‌هایی برای بررسی مشکلات فعالان اقتصادی در حوزه ناترازی انرژی، تسهیل فرآیندهای سرمایه‌گذاری، حضور در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و توسعه مراودات تجاری با کشورهای منطقه از جمله اقداماتی است که می‌تواند به تقویت صادرات و جذب سرمایه‌گذاری‌های جدید کمک کند. این اقدامات باید در سال جاری با جدیت بیشتری دنبال شود.

یک اقتصاددان عنوان کرد

واکنش هیجانی به تنش‌های سیاسی عامل افزایش قیمت دلار و سکه

یک کارشناس اقتصادی گفت: واکنش هیجانی به تنش‌های سیاسی عامل افزایش قیمت دلار و سکه شده است؛ با این حال، صندوق پروژه‌های جذاب و مطمئن نقدینگی را به سمت تولید می‌برد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، مرتضی افقه با اشاره به اینکه نوسانات بازار ارز و افزایش قیمت طلا و سکه در ایران به عوامل جهانی بستگی دارد، اظهار کرد: جنگ تعرفه‌ای ترامپ و تشدید تنش‌ها در خاورمیانه باعث افزایش قیمت اونس جهانی طلا شده که این امر بر نرخ طلا و سکه در داخل کشور نیز اثر گذاشته است.

وی افزود: تعرفه‌های ترامپ به دلیل کاهش روابط تجاری ایران با سایر کشورها اثر کمتری بر اقتصاد ما دارد و به نوعی این تعرفه‌ها باعث تضعیف ارزش دلار می‌شود که این امر نیز می‌تواند به کاهش نرخ ارز در داخل کشور کمک کند.

این اقتصاددان اظهار کرد: این تعرفه‌ها و تهدیدها بیشتر جنبه روانی دارند و رسانه‌ها باید به مردم اطلاع‌رسانی کنند که تعرفه‌های ترامپ علیه سایر کشورها بعطور مستقیم شرایط اقتصادی ایران را تحت تأثیر قرار نمی‌دهد. این آکاهی می‌تواند به کاهش نگرانی‌ها و اضطراب‌های اقتصادی کمک کند.

افقه گفت: افزایش نرخ ارز در ماه‌های اخیر بیش از آن‌که دلایل اقتصادی و ساختاری داشته باشد، ناشی از فضای روانی جامعه و واکنش هیجانی به تنش‌های سیاسی است؛ بنابراین در چنین فضایی، برای جلوگیری از هجوم سرمایه‌ها به بازارهای غیرمولد مانند ارز و طلا ضروری است ابزارهای جذاب و مطمئنی برای سرمایه‌گذاری فراهم شود.

وی همچنین با اشاره به الزامات تحقق شعار سال، تصریح کرد: راه‌اندازی صندوق پروژه‌هایی با سود منطقی، جذاب و مطمئن می‌تواند باعث کاهش ورود پول به بازارهایی مانند ارز و طلا شود. این صندوق‌ها سرمایه مردم را به سمت تولید و فعالیت‌های مولد هدایت و همزمان دغدغه حفظ ارزش پول را نیز برطرف می‌کنند.

این اقتصاددان با اشاره به نقش رسانه‌ها در شرایط فعلی بیان کرد: رسانه‌ها وظیفه دارند با شفاف‌سازی و تحلیل واقع‌بینانه، به جامعه نشان دهند که بسیاری از نوسانات فعلی در بازارهای مالی بیش از آن‌که مبتنی بر واقعیت‌های اقتصادی باشد، نتیجه فضاسازی روانی و بزرگ‌نمایی تنش‌های سیاسی است.

حذف یارانه پردرآمدها امسال چگونه اجرا می‌شود؟

سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها گفت: طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۴، دولت مکلف به حذف یارانه نقدی خانوارهای پردرآمد جامعه یعنی دهک‌های هشتم، نهم و دهم است که برای این کار باید تا پایان آیین نامه آن نگاشته و تصویب شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، طیبه حسینی افزود: طبق بند ب ماده ۱۳ قانون برنامه بودجه سال ۱۴۰۴، دولت مکلف به حذف سه دهک بالای جامعه از لیست یارانه بگیران در قالب بودجه سال ۱۴۰۱ مکلف به حذف دهک دهم از این لیست بود.

وی یادآور شد: طبق قانون بودجه ۱۴۰۴، دولت از طرف مجلس شورای اسلامی مکلف شده است که سه دهک بالای جامعه را از لیست یارانه بگیران حذف کند که شامل دهک های هشتم تا دهم است.

حسینی اظهار کرد: دهک های مختلف جامعه به سه گروه دسته بندی می شوند که گروه نخست شامل دهک اول تا سوم، گروه دوم از دهک چهارم تا نهم و گروه سوم نیز دهک دهم به شمار می آید.

سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه ها اعلام کرد: سال ۱۴۰۳ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد که به گروه سوم طبق قانون نباید یارانه پرداخت کرد و این موضوع در دستور کار قرار گرفت.

وی خاطر نشان کرد: پس از اجرای این موضوع، دولت برای رسیدگی به تقاضای معترضان، سامانه ای اعلام کرد که درخواست برقراری مجدد یارانه افرادی که یارانه آنها قطع شده بود، مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد.

حسینی ادامه داد: فهرست گروه ها و دهک بندی آنها هر ماه از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به سازمان هدفمندسازی یارانه ها اعلام می شود و این سازمان متکلیم لازم برای پرداخت یارانه را تامین می کند.

سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها تاکید کرد: آیین نامه مربوط به نحوه اجرای حذف سه دهک بالای جامعه از لیست یارانه بگیران در دست آماده سازی و تدوین است و بدون شک، پس از تصویب و ابلاغ در دستور کار قرار خواهد گرفت.

استفتاء گذشته فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت درباره برنامه دولت برای بازنگری پرداخت یارانه به دهک‌های پردرآمد، اعلام کرده بود که تبصره ۱۳ قانون بودجه ۱۴۰۴ دولت را مکلف کرده است که یارانه نقدی که براساس نیازمندیابی فعال یا مشارکت خبرین و سازمان‌های مردم نهاد در قالب سامانه یتیم، واحد خدمات حمایت اجتماعی ایرانیان (موضوع بند ب ماده ۳۱ قانون برنامه هفتم پیشرفت) شناسایی می‌شوند و همچنین افزایش اعتبار کالابرگ خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی و یا عضو سه دهک پایین درآمدی را از خرداد ماه سال ۱۴۰۴ اجرایی کند.

این قانون به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

همچنین بر اساس برنامه هفتم پیشرفت میتی بر کاهش فقر مطلق، دولت مکلف است از محل منابع حاصل از حذف یارانه نقدی دهک‌های هشتم، نهم و دهم، ماده ۴۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده و بازنگری در سیاست‌های حمایتی نقدی و غیرنقدی، حداقل به میزان ۴۰۰ هزار میلیارد تومان بسته حمایت از معیشت محرومین شامل حمایت از حداقل ۴۰۰ هزار خانوار دچار فقر شدید غیر تحت پوشش نهادهای حمایتی که براساس نیازمندیابی فعال یا مشارکت خیرین و سازمان‌های مردم نهاد در قالب سامانه یتیم، واحد خدمات حمایت اجتماعی ایرانیان (موضوع بند ب ماده ۳۱ قانون برنامه هفتم پیشرفت) شناسایی می‌شوند و همچنین افزایش اعتبار کالابرگ خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی و یا عضو سه دهک پایین درآمدی را از خرداد ماه سال ۱۴۰۴ اجرایی کند.

یادداشت

بی‌ثباتی اقتصاد کلان و تنگی نفس سرمایه‌گذاری (بخش آخر)

جالب است که حتی در سال‌های وفور درآمد ارزی و بنابراین تثبیت نرخ ارز، با وجود آنکه شکل دوم نگهداری ارز فروکش می‌کند، به دلیل آنچه بیماری هلندی نامیده می‌شود، شکل اول نگهداری دارایی ارزی تشدید می‌شود.

همین دو مقوله کافی است تا بخشی از پس‌انداز اقتصاد با وجود آنکه گم نشده است، به سرمایه‌گذاری تبدیل نشود و بنابراین به رشد اقتصادی کشور کمکی نکند. در واقع، هر دو شکل فوق مصداق خروج سرمایه هستند که به معنی تبدیل نشدن پس‌انداز به سرمایه‌گذاری است. شکل دوم یا همان نگهداری اسکناس ارز که عمدتا به شکل دلار است، در واقع نوعی دادن قرض‌الحسنه به دولت آمریکاست و دریغ داشتن آن از اقتصاد کشور، اما این قلقلم طبیعی اقتصاد است و نمی‌توان کسی را بابت آن سرزنش کرد. واضح است که در شرایط بی‌ثباتی اقتصاد کلان اگر اشخاص داخلی از تبدیل پس‌انداز خود به سرمایه‌گذاری دریغ و آن را به دارایی خارجی تبدیل می‌کنند، انتظار نابجایی است که فکر کنیم اشخاص خارجی پس‌انداز خود را در اختیار ما قرار دهند تا به سرمایه‌گذاری تبدیل شود. به همین دلیل است که صحبت از سرمایه‌گذاری خارجی در کشور در شرایط بی‌ثباتی اقتصاد کلان را که متاسفانه زیاد هم مطرح می‌شود، بیشتر باید نوعی شوخی تلقی کرد.

داستان مشابهی را تا حد زیادی در مورد ملا نیز می‌توان ذکر کرد که به جهت پرهیز از اطاله کلام از آن خودداری می‌شود. اما غیر از تبدیل بخشی از پس‌انداز به دارایی ارزی و طلا و بنابراین عدم تبدیل آن به سرمایه‌گذاری، به مفهوم اقتصاد کلان و بنابراین عدم کمک آن به رشد اقتصادی، می‌توان در مورد بخشی از تبدیل پس‌انداز به زمین و مستغلات نیز بحث کرد. در شرایط تداوم تورم بالا و بی‌ثباتی اقتصاد کلان، یکی از دارایی‌هایی که برای حفظ قدرت خرید جذاب می‌شود، زمین و مستغلات است. به طور طبیعی، هنگامی که پس‌انداز به سرمایه‌گذاری در ساخت مسکن و املاک تجاری تبدیل شود، از نظر محاسبات اقتصاد کلان، نوعی سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود. هنگامی که تورم بسیار پایین است، در صورتی گرایش به تبدیل پس‌انداز به ساخت مسکن و املاک تجاری وجود دارد که این مسکن و املاک تجاری دارای حقیقی قابل‌توجهی داشته باشد و چون فعالیت‌های دیگری در کسبوکار وجود دارد که بازدهی حقیقی قابل‌توجه دارد، به طور معمول بخشی از پس‌انداز به سرمایه‌گذاری در حوزه مسکن و مستغلات و بخش قابل‌توجهی از آن نیز به سرمایه‌گذاری در حوزه‌های دیگر کسبوکار تبدیل می‌شود.

اما هنگامی که نرخ تورم بالاست، به دلایلی که قبلا اشاره شد، بخش کمتری از پس‌انداز به سرمایه‌گذاری در حوزه تولید کالاها و خدمات و بخش بیشتری از آن به زمین و مسکن و مستغلات تبدیل می‌شود. دلیل نیز ساده است؛ زمین و مسکن و مستغلات به دلیل آنکه کنترل قیمت آنها عملا وجود نداشته است، به طور متوسط رشد قیمتی بیش از تورم عمومی دارند (این در حالی است که بازدهی به طور مشاهده می‌شود) و بنابراین به‌خوبی دارنده پس‌انداز را در مقابل تورم حفاظت می‌کنند و این انگیزه است که نقش مسلط را بازی می‌کند به همین دلیل است که تمایل به داشتن زمین و مسکن و ویلا در ایران چشم‌گیر بوده است و بخش قابل‌توجهی از خانوارهای شهری و از جمله دهک‌های متوسط نیز صاحب زمین و مسکن غیر از محل سکونت خود هستند. گرچه به نظر می‌رسد در سال‌های اخیر نابرابری در این نوع ثروت تشدید شده است؛ اما این به آن معنی است که بخشی از پس‌انداز که به مسکن و مستغلات تبدیل شده، عملا به آن نوع سرمایه‌گذاری که به تولید کالاها و خدمات بینجامد، تبدیل نشده است یا حداقل نقش کمتری در تولید کالاها و خدمات دارد. می‌توان توضیحات ذیل این مسأله را بیشتر شکافت، اما جلوگیری از اطاله کلام سبب می‌شود از آن خودداری شود.

این چنین است که بی‌ثباتی اقتصاد کلان و به‌ویژه تورم بالا سبب کاهش سرمایه‌گذاری و به تبع آن کاهش رشد اقتصادی می‌شود؛ حتی اگر کشور از نظر سطح پس‌انداز داخلی دچار مشکل نباشد. در نمودار تولید ناخالص داخلی (نمودار آبی) و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی (نمودار قرمز) برای دوره زمانی ۱۴۰۲-۱۳۳۸ در مقیاس لگاریتمی نشان داده شده است که شیب آنها رشد سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی را نشان می‌دهد. همان‌طور که از نمودار به‌خوبی هویداست، درست از زمانی که بی‌ثباتی اقتصاد کلان سبب شده است از حدود سال‌های ۱۳۵۵ به بعد ایران دچار کاهش محسوس رشد اقتصادی شود، رشد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی نیز دچار کاهش شده است. در واقع، همان پدیده‌ای که اثر منفی بر انگیزه سرمایه‌گذاری و بنابراین کسبوکار دارد، اثر منفی خود را در رشد اقتصادی هم نمایان کرده است و در سال‌های اخیر که بی‌ثباتی اقتصاد کلان شدیدتر بوده است، این کاهش در رشد سرمایه‌گذاری شدیدتر از رشد تولید ناخالص داخلی بوده که نگرانی بابت رشد آتی اقتصاد را به‌شدت فراهم کرده است.

ما در یک دوره طولانی بیش از پنج‌دهه در واکنش به کاهش نرخ سرمایه‌گذاری و بنابراین کاهش رشد اقتصادی چه کار کرده‌ایم تا بلکه آن را خنثی کنیم. جواب خیلی ساده است؛ به تزریق انواع یارانه و همچنین گسترش تسهیلات بانکی پرداخته‌ایم که اولی با ایجاد کسری بودجه به رشد نقدینگی دامن زده و دومی مستقیما به رشد نقدینگی منجر شده است. نتیجه چه بوده است؛ تداوم رشد بالای نقدینگی سبب تداوم تورم‌های بالا و بی‌ثباتی اقتصاد کلان شده و همین موضوع به تداوم عدم‌انگیزه سرمایه‌گذاری و عدم‌تبدیل پس‌انداز به سرمایه‌گذاری منجر به تولید کالاها و خدمات شده و در نتیجه متوسط رشد اقتصادی پایین باقی مانده است.

اگر برای دستیابی به رشد بالای اقتصادی و آن هم نه فورا بلکه در یک چشم‌انداز چندساله نیاز به افزایش سرمایه‌گذاری می‌بینیم که حتما حرف درستی است و اگر افزایش سرمایه‌گذاری مستلزم تبدیل پس‌اندازها به سرمایه‌گذاری و در مرحله بعدی جذب سرمایه‌گذاری خارجی است، باید بر کاهش بی‌ثباتی اقتصاد کلان متمرکز شد و به یاد داشت که بدون حذف مادگار بی‌ثباتی اقتصاد کلان امکان افزایش سرمایه‌گذاری و بنابراین امکان بهبود رشد اقتصادی و در نتیجه بهبود سطح رفاهی شهروندان برای عقب‌نماندن از سایر کشورها وجود ندارد. در غیاب حذف بی‌ثباتی اقتصاد کلان، هر تلاشی برای افزایش سرمایه‌گذاری با شکست روبه‌رو خواهد شد.

تیمور رحمانی
عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران
alborz.payam@gmail.com